

ՇԱՀԻԿ

ԽԱՐԱԹԵՐԸ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏՆ Է՝ ԸՆԿԵՐ ԿԻԿՕ (Գ. Թորոսեան)
ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐ՝ ԵՍ, ԳՈՐԷ, ՍՆ, ՄԵՆԲ, ԳՈՐԲ, ԱՆՈՐԲ,
ՀԱՄԱԿՐՈՂՆԵՐ՝ ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ ՍՐԱՍԶԱՆ, Ե. ԱԼՓԻԱՐ,
Վ. ԱՐՁՈՒՅԱՆ, Ա. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
(Փոփոխելի)

ՏԱՍՆԱԲԱՆԵԱՅ

Ես եմ՝ «Շափիկ» եւ ինձ զանազան «Շափիկ» չափի հանձնում եմ անուանում անհատական լիազանքի պիտանքները :
Եւ փարսա կանխիկ պիտանքները :
Սակայն մարդ պիտե՛ք Է չարգել եւ գլխում վրայ հասցնել զիս :
Ո՛չ ո՛ր պիտե՛ք Է աչք ընկնել իմ փարսայիս, քանի որ աչք ունեցողին աչքը ելլայ :
Պիտե՛ք չէ իմ փարսա ձեր կողմից անցնել :
Պիտե՛ք չէ անհատական, երբ ձեր կողմից յօդաւորները անցնել :
Պիտե՛ք Է ձայն անհատական չափի եւ գլխում վրայ դնել, երբ ձեզի պիտե՛ք գրառի այս սխեմաներում մեզ :
Երբ ցանկանա՞նք, պիտե՛ք չէ մեղադրել :
Եւ երբ մեղադրելու մօտ ըլլա՞նք, պիտե՛ք Է... քաջախ խմել :

Թիի 95

Տնօրէն Ռ. Սաղաեան

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Գոլդոնու խան թիւ 7

ՀիւնդժԱԲԹԻ 5 ՄԱՐՏ 1909 ۷ در عله ده غلطه قورشونلى خاندە نومرو

ԲԻԶԱՆԴԱԿԱՆ ՏԱՔՏԻՒ

Բիւզանդ Քէչեան ուրիշ բան չէ բայց
եթէ սօսկայի քէփէ մը որ գլուխը կը դար-
ձնէ միշտ այն կողմը ուրիշ հով կը փչէ :
ՅՈՐ ՅՈՐԵԱՆ

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԵՏԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԱՅ...ԱԿԱՆ ԽՆԳԻՐ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԲԶԶԶԶԶԶԶԶ... ԲԷՉԵԱՆԻ ՀԵՏ

ԱՅՐԱՐԱԿԱՆ... ԹԷ ԻԹԹԻՅԱՏԱԿԱՆ

Մարդուն ո՛չ քեփին քեփեան ենք,
բնական է, եւ ո՛չ ալ իր ներքին
գործերուն կը խառնուինք :

Բայց ասիկա ճիշդ կրնար ըլլալ,
եթէ երբեք Քէչեան Բիւզանդ էֆէն-
տի իր քեփը նայէր միայն եւ Ազգին
քեփին չի դպչէր :

Ինք իբրեւ լոկ Բիւզանդ էֆ.
Քէչեան, ծանօթ ազգային եւ Բերայի
Թաղ. Խորհուրդին անդամ, բնական
է չէր հետաքրքրուի մեղի եւ մենք ա-
ւելորդ յոգնութիւններ յանձն չէինք
աւանդ, խօսելու իր վրայ, իր քեփին
վրայ, իր կերածին, խմածին եւ
վերջապէս այն ամէն բաներուն վրայ
որոնք լոկ ներքին գործերու նախա-
բարութեան կը պատկանին :

Բայց Բիւզանդ էֆ. Քէչեան քա-
նի մը շարքից ի վեր սահմանազը-
լուիւն անցած է եւ միանալով Օսմ.
Բոմբիւղէին — Շէքէֆ փողոցի կառա-
վարութեան — բանակներուն, ապա-
ռաւրիլ սկսած է Հայ Ազգին դէմ եւ
մասնաւորաբար քանի մը օրէ ի վեր
Բիւզանդիոնի բոլորներու գաղաթ-
ներէն ռմբակոծել սկսած է խեղճ Հայ
Ազգը որ չէս գիտեր թէ ի՛նչ անքա-
ւելի յանցանք գործած է գրգռելու
համար բարկութիւնը Բիւզանդ էֆ. ի
անոր թնդանութի հարուածներուն
արժանանալու համար :

Ի՛նչ եղած է արդեօք, կամ ե-
ղածն ի՛նչ է :

Կը հարցնեն եղբիւր իրեն թէ՛ ինք

Ահարարին կը վերաբերի թէ՛ Բոմբ-
դէին եւ ուրիշ շատ մը հարցումներ
ըրած են եղբիւր իրեն :

Եւ այս քանի մը պզտիկ եւ ըստ
երեւոյթին չնչին ու անկարեւոր հար-
ցերը պատճառ եղած են որ Քէչեան
էֆ. իրեն թէ՛ չնամի մը դառնայ Հայ
Ազգին...

Խեղճ Հայ Ազգ, բանդ բուրդ է :
Օրերդ համարած են այլ եւս եւ
աւելի աշխի կ'ընեն եթէ ինքնաբե-
րաբար երթան ինքզինքդ. ծովը նե-
տես...

Որովհետեւ քու ծոցիդ մէջ, տե՛ս
ինչքն կը անուցանես եղբիւր...

Որովհետեւ Քէչեան էֆէնտի մը
ունիս որ այսօր քաղաք քեփիւմ եղած
Օսմ. բարեկեցիկ, արդարադատ, ան-
կաշառ, ան... լուացող, ո՛չ մոլե-
ռանդ, համարաւորութիւն չի քարո-
զող եւ հաւասարութիւնը պահպանող
Բոմբիւղէին՝ իրտիմառականներուն,
հիւսիս թմբուկ մը անցուցած՝ կը
զարնէ ու կը զարնէ, կրկնելով բոլոր
այն ջրմիդէական երգերը զորս դի-
տէ թէ Հայուն ամէնէն աւելի սը-
նըրին կը դպչին :

Բոմբիւղէական մըն է Բիւզանդ
Քէչեան... չնորհիւ Սուլթանին, կա-
մօք... Իթթիհատականներու եւ ամ-
սական 25 հատ օսմանեան կարմրուկ,
մահիկապատ, անպակաս ու փայլուն
ոսկիներուն :

Եւ ասիկա հրաշալի է :

Եւ ասիկա պատուական է :
Բայց ասիկա չափազանց է միեւ-
նոյն ասան :

Ամէն բան չափ մը ունի ո՛վ
Բիւզանդ էֆ. Քէչեան :

Հայերը, որպիսի գիտեմ եւ դուն
ինչպէս գիտես, քօնաձ մարդիկ են.
այսօրուան պաշտածներն վաղը կ'այ-
րեն եւ երէկուան այրածներն այսօր
կը պաշտեն :

Ազգի բնաւորութիւնն չէ, բայց
ի՛նչ ընես որ աս ասանկ է եւ ասանկ
ալ պիտի մնայ :

Դո՛ւն խօսքով ասանկ Գալցօներ
չէիր ընէր. ինքզինքդ մի՛շտ իւղի
պէս երեւը ելլելու կերպը մեղի չէիր
հարցնէր եւ կ'ըսէն թէ այնքան բաղ-
դաւոր ես որ միշտ... չորս ոտքի
վրայ կ'իյնաս : Խնդրեմ՝ սակայն.
այս վերջին բացատրութենէս մի՛
աւանդիր, որովհետեւ մարդն ալ
չորս ոտք ունի կենդանիներուն պէս :

Իրրիմատականներու տաւառը
զարնելու համար, 25 ոսկի տուին
քեզի ամսական եւ դո՛ւն այդ 25
ոսկիով տպարանիդ մի փառաւոր
մեքենայ բերիր :

Ի՛նչ աղէկ բան է թէ՛ տաւառ
զարնել եւ թէ՛ վրայ փարսա առնել :
Իսկ կ'երեւի զուռնան ալ... Պա-
րոյրը կը չալէ... Իրրիմատականե-
րու բարեկամութեան փոխարէն :

Բիւզանդիոն Ազատ Հայաթիւթը !,
որուն խօսքերը պատգամ, յօդուած-
ները գոհար եւ յօդուածագիրները...
Արիւտակէս Գասպարեանի նման մեծ
ազգասէրներ ! ու Մկրտիչ եպս. Վե-
հապետեանը Ատանայէն հոս զրկող-
ներ են, զեկը դէպի Շէքէֆ փողոցի
կողմը դարձուց այն օրը՝ երբ Քեա-
միլ փաշան ինկաւ եւ Հիլմի փաշան...
կանգնեցաւ :

Շատեր կարծեցին եւ Պարոյր Քէչ-
եան ալ մտած եղած տեղը այնպէս
կը հաւատարմէր թէ՛ Օսմ. Բոմբիւղէն
երկրին պահապանն է, թէ՛ Քեամիլ
փաշա հին ուշիւր պիտի բերէր. թէ
ռեալիստներ մը յաւաջ պիտի գար
եթէ... Քեամիլեան Դաշիլիճը գեռ
բազմէր Բ. Դրան մէջ :

Եւ Հայ ազգը այսօր իր խորին
երախտագիտութիւնը յայտնելու հա-
մար Բիւզանդիոնի... երէկուէն
սկսեւ Է պոյթօք ընել անոր դէմ :
Նորէն աղէկ մարդ է եղբիւր Հայ

Ազգը. նորէն հրաշալի համբերու-
թիւն ունի եղբիւր, եթէ ո՛չ առաջին
օրէն կը լացնէր մարիկը... Բիւ-
զանդ... ինքի, որ մէկ օրէն միւսը
գոյնը փոխելու, զեկը դարձնելու,
սկզբունքը եւ համոզումը ուղղուած
ձեւով այս կամ այն կողմը դարձնե-
լու մէջ վարպետ է քսան Ակնցիի
եւ երեսուն... Կեսարացիի չափ :

Ու երէկ իմանալով Պոսոյ մէջ
չըջան ընող այս մեծ լուրը, իմա-
նալով թէ՛ Բիւզանդիոնը պօքօթի
պիտի ենթարկեն եւ հազարաւոր ըն-
թերցողներ այլեւս չպիտի կարենան
հետեւիլ Երուսաղէմի ինդիւրներուն,
անմիջապէս չունչս կ'առնեմ Սուլ-
թան Համամ՝ Բիւզանդիոն Ազատ
Հայաթիւթին Խմբագրատունը. որ
վերջերս Հայ Ազգին ղեկավարու-
թեան կեդրոնն էր :

Անկէ էր որ կը բաշխուէր Հայ
ազգին լոյսը... օդային կաղի ձե-
ւով, անկէ որ կը ծագէր... արեւը,
թէեւ հինգ ամիսէ ի վեր արեգակի
երես տեսած չունինք :

Ու վեր կ'ելլեմ կարճ Գողգոթայէ
մը, որուն գլուխը այս օրերս պիտի
պօքօթեն Տէրն մեր՝ Բիւզանդ Քէչ-
եան. ճիշտ ինչպէս Հրէաները Սաղի-
մական Գողգոթային գլուխը խա-
չեցին Տէրն մեր Յիսուս Քրիս-
տոսը :

Երկուքն ալ նոյնն են. երկուքն
ալ Գողգոթային գլուխը կը մեռ-
նին :

Տարբերութիւնը որ կայ Քէչեանին եւ
Քրիստոսի միջեւ շատ բան մեծ մը չէ :
Մէկուն Գողգոթան կարճ է, միւսինը
երկայն, մէկուն անունը Բիւզանդ է
միւսինը՝ Քրիստոս, մէկը կը խաչեն
եւ միւսը կը պօքօթեն, մէկը հիմայ
կը նստի Աստուծոյ քով եւ միւսը...
կարծեմ խաղաղութիւնը նստի քանի
մը օրէն :

Ներս չը մտած այդ խմբագրատան
դուռնէն՝ դրան առջեւ կը հանդի-
պիմ Արշակ Աւագյանեան եւ Արիկ
Մուսահեանեան դէմքերուն, որոնք
ամբողջ Մեծպաք մը՝ պահիւք եւ
աղօթիւք անցնողի մը դէմքով կե-
ցած կը մոմտան : Շանթահարող
նայուածքներ կ'ուղղէին ինծի եւ ես
կ'անցնիմ ու վեր կ'ելլեմ : Մարդ
չկայ կարծես Խմբագրատան մէջ.
ահեղասատ լուրերն են մը կը տիրէ
այդ մթնոլորտին մէջ :

Դուռ մը կը բանամ ու ներս կը մտնեմ:

Ինքիմսա վե Թեքագգը ձեմիյէթի անդամ և Բիւզանդիոն ազատ! հա-յաթերթին խմբագրապետը բազմած է... Ի վերայ սուրբ սեղանին. ըս-ուելու ձեւ մը:

Այդ միջոցին խոր մտածումներու մէջ ընկղմած կ'երեւի, որովհետեւ ներս մտնելէն ճիշդ տասը վայրկեան վերջը մի'այն կը փոխարինէ բարեւս:

— Բարեւ... —

— Արդէն չառոնց բարեւած եմ ես Ձեր Բոմբիդէափառութիւնը եւ հազիւ տասը վայրկեան վերջը կը փոխարինէք:

— Անցէ՛ք հիմա այդ անկարեւոր բաները. աւելի՛ կարեւորը կայ հի-մայ:

— Զի՛շդ ես ալ այդ պատճառով եկած եմ. ի՛նչ կ'ըսեն կոր հոս ու հոն. Թերթիդ դէմ պոյքօթ՝ ըրեր են...

— Դժբախտաբար. բայց ես ամէ-նուն ալ խերը կ'անիծեմ. ինծի՛ Բէչեան կ'ըսեն. անգամ մը քիւս խըզմիլ չըլլայ. զեկը դարձուցածիս պէս... Դաշնակցական կ'ըլլամ եւ խոյի տեսակէն ու այն ատեն դարձ-եալ Թող պոյքօթ ընեն:

— Բայց ճի՛շտ է որ դո՛ւք քօմի-դէական էք. այսինքն ձեր սանձը Իքթիսատականներուն ձեռքը տուեր էք:

— Ի՛նչ կ'ըլլայ էֆէնտիմ, մե՛ղք գործեցինք. մարդիկը երկիրը փր-կեցին. հաւասարութիւն, արդա-րութիւն, հաց, երջանկութիւն, ծախ, միջինիկ և... ազատութիւն բերին սկզի. ալ ի՛նչ կ'ուզէք. ես ալ անոնց ջուլալը մտեր եմ եղեր. անոնց տալիսը կը չալեմ եղեր. կարծես թէ աշխարհը կործանեցաւ տալ:

— Բնական է. աշխարհը չկոր-ծանեցաւ. բայց ձեր Թերթը կործա-նել կ'ուզեն կոր... կործանել չէ. այլ պոյքօթ ընել կ'ուզեն. ինչ որ միեւնոյն բանն է կարծեմ:

— Հայ Ազգը ո՛վ կ'ըլլայ. ես կուսակա Բոմբիդէին տուած եմ. անկէ անդին մէկը բան մը չկրնար ընել ինծի. ինծի՛ Բիւզանդ Բէչեան կ'ը-սեն...

— Բի՛շդ ի՛նչ ի՛նչ անդ Բէչեան...

— Ի՛նչ ըսիք:

— Ոչի՛նչ. ինքնիրենս կը մենա-խօսէի. բայց խնդրեմ ձեր ըրածը ինչ որ ալ ըլլայ վատութիւն մըն է. տեսակ մը վատակութիւն Հայ Ազգին հանդէպ. որուն մէկ անդամը ըլլա-լու զժբախտութիւնը ունիս:

— Վասակութիւնն ի՛նչ է. վա-սակ սքանչելի քաղաքագէտ մըն էր... ինծի պէս. հայերը արդէն տիրացու են եւ եւեր այսօր Վարդան զօրավարը կը պանծացնեն. այդ Վարդանը պարզ տիրացու մըն էր և իր տիրացուութեամբը պատճառ եղաւ որ ես այսօր... Հայոց Թագաւոր մը չըլլամ:

— Հիմայ Վասակի եւ Վարդանի խնդիրը մէկ կողմ. ատիկայ բանա-սէրներու և պատմագէտներու յանձ-նեցէք. դո՛ւք ի՛նչ կ'ըսէք սա՛ Հիւսէյին Ճահիտին...

— Հրաշալի մանչ մըն է. գլուխին զարնելով, նարնելով մարդ ըրի:

— Բայց ասկէ առաջ ատանկ չէիք ըսեր:

— Ասկէ՛ առաջ, ասկէ առաջ էր. կեցմիջէ մագի տերիք. առաջ ես պանիր հաց կ'ուտէի. հիմայ քիւ-պաստը, Ֆիլիքոյի և ամառն ալ օղափոխութեան պէտք ունիմ...

— Բայց ի՛նչպէս կ'ըլլայ ատիկա. ձեր Թագաները կը լզէք կոր...

— Կը բաւէր որ Բոմբիդէին մար-դը կ'ըլլամ. յետոյ լզել ալ կայ, լզել ալ. իմին լզելս... դրամ կը վատկոցնէ:

— Բայց Հիւսէյին Ճահիտ Հայե-րու հակառակ է. իր շովեցի գոյնը դուրս տուաւ և հիմա ալ եւեր մեր Հայ Կուսակցութիւններուն դէմ կը գրէ, իբր թէ իրենը՝ շիքեար մա-քսն մը ըլլար:

— Դեռ ջօճուի է. դո՛ւք ան-հոգ եղիք. մենք անիկա մարդ կ'ընենք:

— Հայ Ազգը փրկուելու համար ի՛նչ պէտք է ընէ:

— Պէտք է Օսմ. Գոմիդէի ան-դամակցի:

— Ասով կը կարծէք թէ լմնա՛յ:

— Եթէ բոլորովին Հայութենէ վազ անցնելով Թուրք ըլլաք, աւելի աղէկ կ'ըլլայ:

— Բայց այն ատեն, Տիա՛ր Բէչ-եան, Հայութիւնն իրայ կ'երթայ:

— Դուն ատոր մի՛ նայիր, անգ-լիական ոսկիներուն նայէ:

— Բայց հապա մեր նախնիք-նե՛րը, մեր պատմութիւնը...

— Վա՛ղ անցիր, անգլիական ոս-կին ապրի. ես անգլիական ոսկիով շինեցի իմ Բերայի տունս, և անգ-լիական ոսկիով արարողման մըն ալ պիտի չինեմ:

— Այսչա՛փ Թուրքօֆիլ էք ու-րեմն:

— Հարկա՛ւ, հէ՛մ ես պետիմալա Թուրքօֆիլ չեմ:

— Իրա՛ւ է որ Օսմ. Գոմիդէին 25 ոսկի ամսական կ'առնէք:

— Ի՛նչ կ'ըլլայ էֆէնտիմ. Les affaires sont les affaires! Եթէ Դաշնակցականները 25 ոսկի տային, Դաշնակցական կ'ըլլայի, բայց անոնք չտուին. այն ատեն Հնչակեաններուն յարեցայ, Հնչակեաններն ալ ան-կուտի մարդիկ են բոլոր, 25 փարա իսկ չեն կրնար տալ, ես անոնց վրայ տուի, սկսելով... Հմայեակ Արամ-եանցին տուածներէս: Բայց ողջ ըլ-լայ Օսմ. Գոմիդէին, մարդիկը 25 ոսկի փեշիկ Թիրիկ Թիրիկ կուտան կոր, հէ՛մ 25 անգլ. ոսկի՛...

— Բայց հապա աղգափրու-թիւնը...

— Զէպդ զի՛ր, անոնք պոչ լա-ֆեր են...

— Բայց 25 ոսկիի համար կ'ար-ժէ՞ գաղափարնիդ դո՛նէ...

— Ծօ՛, ի՛նչ կ'ըսես կոր, ես 25 փարայի համար քարլա կը նետեմ:

— Բայց ձեր այդ ըրածներովը խեղճ Հայաստանցին կը վնասուի և Հայաստանի մէջ անօթութենէ կը մնան:

— Ինծի՛ ինչ, և յետոյ ի՛նչու

այդքան միամիտ էք. անոնք ամ-բողջ Եանուտի բարքուտը են. ո՛վ կ'ըսէ որ անօթութենէ մարդ կը մեռնի Անատոլի մէջ. ամէնքն ալ սուտ. Թղթակիցներն ալ սուտ են. ամէնքն ալ Դաշնակցութեան կողմէ վարձուած են, որպէս զի հոս խեղճ Բոմբիդէին երկու ոտքը մէկ բապուճի մէջ դնեն:

— Վա՛յ, ըսել է սով չկայ, ջարդ չկայ, Թալան չկայ, առեւանգու-մ չկայ. հարստահարութիւն չկայ. ու-նեքսի շարժում չկայ. գուլում չկայ, ընդհակառակը ասայիլ պէր քեմալ տըր:

— Հարկա՛ւ. ծօ՛ կը կարծես կոր որ ըսուածները ճիշդ են. անոնք մեղմէ աղէկ են գաւառներու մէջ. տես Թաճիքն ի՛նչ գրած է. Կարնոյ և Բա-բերդի մէջ Դաշնակցականները պիւթ-քիկ կ'ուտեն եղեր և վրայէն ալ շամբանիս կը խմեն...

— Հաւատք քո կեցուցեն զքեզ. աֆերիմ Բի՛շդ զ՛գ՛գ՛գ՛գ՛ն էք, Հա-յաստանցի մեր եղբայրները երախ-տապարտ պիտի ըլլան քեզի և քու Բիւզանդիոնիդ...

— Հո՛գ կեցիր քիչ մը. եկածէդ ի վեր քանի մը անգամ եղաւ Հա-յաստան բառը կը գործածես. ո՛վ տուաւ քեզի Հայաստանը. զեկդե-կոսիքն է էֆէնտիմ. սըւոր Անատոլը չըսե՛ս. Բոմբիդէին ինչո՛ւ կը բարկա-ցնէք, վերջէն մեզի ծուռ աչքով կը նայի՛ և երբ ծուռ նայիլ սկսի, բա-ներնիս բուրդ է:

— Շաբաթ օրուան ձեր «Ի՛նչ վ'անցնի կը դառնա»ն հրաշալի էր. կ'երեւի ձեր բանականութիւնն է որ կ'անցնի և խելքն է որ կը դառնայ:

— Շատ ճիշդ է:

— Դուք չէիք որ երեսփոխանա-կան ընտրութեանց նախորդ օրուան Բիւզանդիոնին մէջ Հիւսէյին Ճահի-տի ընտրութեան դէմ գրեցիք և ձեր այդ հռչակաւոր խմբագրականը աւարտեցիք սապէս. — «Շատ իսկ, շատ իսկ է որ մենք քուէ պիտի տանք եղեր Անմէտ Բիշա պէյին որ Բարիդի մէջ հրատարակած Մեշվե-րէթին մէջ արդարացի կը գտնէր Հա-յոց ջարդը...»

— Ի՛նչ կ'ըլլայ էֆէնտիմ. ան ա-տենը 25 ոսկի ամսական կապուած չէր դեռ. և յետոյ այդ բաները գրած ըլլալուս համար էր որ այսօր ես 25 ոսկի ամսական ունիմ և քոմիդէի եմ...

— Միութեան և յետադիմութեան:

— Այդքան լեզուդ մի երկնցներ. գիտես ա՛, ծակը պարապ է և Բո-միդէին ծակը լեցնելիք մարդ կը փնտռէ:

— Ո՛ղջ ըլլայ Բոմբիդէին, իսկ Ահ-րարները ի՛նչպէս են...

— Անոնք ալ աղէկ մարդիկ են. պայմանաւ որ առեւառն ամսական տասը ոսկի ալ անոնք տան ինծի...

— Բայց վերջացնելէ առաջ բան մը ըսե՛մ. դուք հանգիստ էք, բայց Հայ Ազգը...

— Ինծի ի՛նչ, Հայ ազգը. ինծի Հայ Ազգը կրնայ կատանել, մինչեւ այսօր ինչով մարդ եղած եմ. հայ

Ազգով. Սխա՛ւ. ես գիշիմ հացով մարդ եղած եմ...

×

Այդ միջոցին վարէն ահագին աղ-մուկ մը փրթաւ:

Պարոյր և Արշակ Բէչեան սահ-մուկած ներս մտան... դեպի դեղին կտրած էին:

— Ի՛նչ կայ հարցուց Բէչեան...

— Ա՛յ սիրելի հայրիկ, սիրելի հայրիկ. Բոմբիդէին...

— Ըսէ՛...

— Բոմբիդէին... ամսականնիս կըտ-րեր է եղեր...

Ձեմ գիտեր թէ ի՛նչ զգաց նոյն միջոցին Բիւզանդ էք. Բէչեան... բայց ամէն պարագայի մէջ... Էմիտքի պոպկոտումն տա օլտը:

ԸՆԿԵՐ ԿԻԿՕ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՎԱՅՐԿԵԱՆ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՆԵՏ

— Բարե՛ւ, Պ. Ազգ. Ժողով...

— Պարե՛ւ. պարի եկե՛լ էք...

— Ի՛նչ է ան, Կովկասահայ բառ-բառով կը խօսիք:

— Ի՛նչու չպէտք է լինի. էլի մեզի համար չե՛ն ասում թէ հոս-հոսներ ենք. նրանք աս համոզումը ունեն մեզ համար...

— Ո՛վ կ'ըսէ:

— Էլի՛ Ծահրիկը, որ Կովկասում է ապրել և եկել այժմ մեզի կոչում է հոսհոս...

— Անցի՛ր. ի՛նչ կայ չկայ...

— Ի՛նչ կ'ուզես... առայժմ գործ չկայ. ես ալ ձգեցի Ազգ. Ժո-ղովութիւնը և հիմա Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ պոչ-լաճութեան վաճառականութիւն կ'ընեմ:

— Բայց գործ կ'այ:

— Ի՛նչպէս չէ. այժմ առեւտրա-կան հրապարակին վրայ միւս բոլոր գործերը կեցած են. իսկ իմ ապ-րանքս հրաշալի սիրիս ունի. աղէկ կը քշուի:

— Այդ գործիդ մէջ ընկեր ու-նի՛ս...

— Շատ. բայց գլխաւոր բաժ-նետէնն է Միհրաւա Հայկազ, որ հրաշալի կերպով կ'արտադրէ. յետոյ երկրորդ կարգի արտադրողն է Արիս-տակէս Գասպարեան... որուն պոչ լաճերէն անցեալ օր երեքական հակ Թերթերուն զրկեցի...

— Ի՛նչ պիտի ընեն...

— Յօդուած չունեցած օրերնին քշելու համար:

— Ի՛նչ պիտի ըլլայ սակայն Հայ Ազգին ապագան. աս պոչ լաճե-րուն սօնը ո՛ւր պիտի երթայ...

— Բեզլի՛ ինչ. ո՛ւր կ'ուզէ եր-թայ. լեյլէյին Կօմբիւ. լազլազլայն կիւր...

— Օրակարգ սկսած մտնել:

— Փառք Աստուծոյ անցեալ շարժու կրցանք մտնել. Աստուած տայ դուրս չը հանեն մեզի:

— Առայժմ մնա՛ք բարով սիրելի Ազգ. Ժողով:

— Երթաք բարով, քանի մը օ-րէն ինծի եկէք. ըսելիքներ ունիմ. նորէ՛ն Հայ Ազգը դո՛ւն մարդ պիտի ընես... կարծեմ:

Հապէշխտանի երեսփոխան

ԿԻԿՕ

Մ Ա Հ Ը

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐ ԿԸ ԽՕՍԱԿՑԻՆ

Հիմա... Կամուրջին անցան
Հիմա... Տառնոցը կուտան
Հիմա... Երեսունոցը ետ կ'անեն...
Հիմա... Երեքսը Գալտըրըն են...
Հիմա... Երեսունը վեր կ'ելեն...
Հիմա... Թիւնէլի զուլը հասան...
Հիմա... Ենթիւարը կը մտնեն...
Հիմա... Ենթիւարը կը մտնեն...
Հիմա... Pension Henrietteի դուռն են
Հիմա... Մառուշեան դուռը կը բանայ
Հիմա... Սալոն կը մտնեն
Հիմա... Դաշնակը կը զարնեն...
Հիմա... Եամբանիս կը բացուի
Հիմա... Վեր կ'ելեն
Հիմա... Enfin seule!
Հիմա... Այլ պիտի գայ...
Հիմա... Բայց չի գար...
Հիմա... Կուգայ կոր...
Հիմա... Հա՛ եկաւ
Հիմա... Կը մեռնին

ՄԻՍԱԲ ՄԵԾԱՐԵՆՑ
(Ան...տիպ)

(Ազգական)

ԱՊՏԱԿՆԵՐ

ՁԱՐԿ, ԲԱՅՑ ՄՏԻԿ ԸՐԷ՛

★★★ Մեղի կը հարցնեն թէ ինչո՞ւ այնքան շատ կատակ կ'ընենք և ելլենք մի կ'ըլլանք քիթին հետ: Կը պատասխանենք.— Բիթին հետ ելլենք մի կ'ըլլա՞նք, ի՞նչ կ'ըլլայ. հայտնուած թիւն կ'ընենք և յետոյ քիթը մարդու անո՞ւն է. ամէն մարդ քիթ ունի. ես ալ քիթ ունիմ և կարծեմ սահմանադրական երկրի մը մէջ ազատ եմ քիթիս հետ էլլենք մի կ'ըլլա՞նք: Բիթիս ալ արդեօք կրնայ դատ բանալ ինծի դէմ:

★★★ Բ. դուրս մեծ տէրութեանց պիտի բողոքէ եղբր, Մակեդոնիոյ Պուլկար Բոհիդէնիւրու արարքներուն համար: Երանի՛ քեզի ո՞վ Բ. Դուռ. դուռն որքան որ նկատողութեան կ'առնես մեր բողոքները, «ե՛ծ տէրութեաններն ալ այնքան մը նկատողութեան կ'առնեն... Աստուծով քու բողոքներդ:

★★★ Բոհիդէին կեղծողը զինարանի վոխուեր է: Պոլիս Պարսից դեսպանատան դէմը գտնուող մեծ շէնքին մէջ թնդանումներ զրուած են, ռումբեր կան պատահաններուն առջեւ և բեմովէններ, մալդէններ: Բայց ի՞նչ կ'ըլլանք կոր, երբեք սխտեմով կը շարժի Դոմիդէն արդեօք անխաբի կը վախճան թէ Ահարապանները վախճան կ'ուզեն Սահմանադրական երկրի մը մայրաքաղաքին մէջ կը գտնուի Դոմիդէն թէ լեռը, մինչեւ այսօր չէինք կարծեր որ Բ. դրան պողոտան լեռ մը ըլլար:

★★★ Բիրինչիդատէ Արիֆը վերջապէս ճողեցաւ. աչքը լոյս պիտի ըսեմ Տիարպէրքիներուն, բայց մեռնող մարդուն ետեւէն ձայն չեն հաներ, ան իր յանցանքները քաւեց: Մարդը վերջին ճաշ մըն ալ ըրաւ և գոնէ անօթի չմեկնեցաւ. դէպի է-չերուն արքայութիւնը: Մենք աղա-տեցանք. ասկէ վերջ՝ դժոխքի բնակիչներուն լուրը բուրդ է:

★★★ Բիւզանդիոն դատ կը բա-

նայ Դազարոս Չպլաքեանի դէմ: Ասիկա շատ ընական էր, որովհետեւ Բոմիդէն ելէ կուտայ իսկ, Բէշեա-նին խաթերն համար երգում կ'ընէ թէ բան մըլտար: Վալլուին պիլլանի-նեքը այնքան աժան են որ հիմայ:

★★★ Բանի մը կիրակիէն Բե-րայի Հայ ուսուցչուհիները... քեմ պիտի ելլեն: Որոշուեցաւ մէկ քանի սանդուխներ ապաքել բեմ ելլել չը կրցողներուն համար: Այս չիրին հա-յուհիները պիտի ներկայացնեն «Մագ-նիս» անունով խաղ մը: Ինչպէս կը տեսնէք այս անունին չնորհիւ նախ բազմութիւնը թատրոն պիտի քաշեն և յետոյ մաքնիսին զօրութեամբ զրպաններուն... դրամները:

★★★ Բանի մը օրէն երկու սիրուած? և ճարտիցի հանրածանօթ հը-րապարակագէրներ շարաթաթերթ մը պիտի հրատարակեն: Այս երկու խումբներուն անունն է՝ Տիգրան Սաւան և Դարեգին Կողկեան: Շարաթաթերթին անունը նախ «Ջաւ» դրեր են, յետոյ փոխեր են և այժմ «Նոր հոսանք» անունով պիտի... մութ ելլեն (լոյս ըսել կ'ուզէի): Յաջողու-թիւնը ապահովուած է... հանգուց-եալ Սուրհանդակի պէս: Արդէն Սա-ւան եւ Խաղիկեան անունները մեծ գրաւականներ են թերթին մեծ! Եւ ջողութեան, «Նոր հոսանք» ին ուղ-ղութիւնը պիտի ըլլայ՝ Ա. — Համիս-լամութիւն քարոզել. Բ. Գլխէ վեր ապուրներ խառնել և Գ. Միշտ հա-միսլամութիւն քարոզել: Թերթը լաւ բռնել տալու համար երկու հոս-հոսներուն պատկերը թերթին ճակա-տը պիտի դրուի:

★★★ Սեւանիկէն էնվէր Նիադի (կեղծը) կը գրէ մեզի թէ տեղւոյն Հայերէն ոմանք քահանան չեն ու-ղեր եղբր: Եկեղեցիին տարեթիշակ չվճարելու համար աղէկ մտածուած գործ: Այս մասին Պատրիարքարան հանրագրութիւն մը զրկեր են այր և կին ստորագրելով: Կեցցէ՛ք, Սեւա-նիկի հայուհիներ, որ քուէարկու-թեան կը մասնակցիք: Հիմակ ալ կ'իմանանք թէ Թաղ. Խորհուրդին դէմ գանգատագիր մը զրկեր են միշտ այր և կին ստորագրելով: Ա-ֆէրիմ Սեւանիկի կիներ, աֆէրիմ. Գ. Բանակի հայրենիքէն ըլլալ-նիդ ինտո՞ր պիլլի է: Դուք ինչ կեցեր էք Պոսեցի հայուհիներ, դուք ինչո՞ւ քուէ չէք տար:

★★★ Դուռնաբուրի մեր դեսպա-նատունը կը գրէ մեզի թէ Թաղ. Խորհուրդի ընտրութիւնը յետաձգ-ուելով՝ Ալպոյաճեան և Փ... Կան պլօքը ջուրը ինկեր է, իսկերածիտ-եան սկսեր է մտածել: Կարգ մը թաղեցիներ իրար անցեր են և յուսահատօրէն կը նային իրենց քով եղնուած թէսթէ թէսթէ քուէ-թուղթերուն վրայ: Այս խնդրին վը-րայ տեղւոյն ամաքիտները տխուր օրէրա մը պիտի ներկայացնեն:

★★★ Սուրէն Պարթեւեանը Աղէք-սանդրիոյ մէջ մեծ անուն շահեր է, եօթը տարի առաջուան («Ջայն Վայր-ենեայ») եւ երկու տարուան «Ազգ» ի խմբագրականներուն երկրորդ տրպա-գրութիւնը բերանացի արտասանե-

լով: Թէեւ ջանացեր է իր գոյնը դուրս չտալ. բայց երբ մէկ կողմէ միութիւն կը քարոզէ և միւս կողմէ Դաշնակցականները կը բողոքէ, ի՞նչ-պէս դուրս չտար իր գոյնը: Կըսեն թէ՛ Պարթեւեան խրոխտ փորի ցաւէ մը կը տառապի: Արագ ապաքինում կը մաղթենք:

★★★ Հին օրերու մէջ խաֆիյէ-նեքը մարդու չարիք հասցնելու հա-մար, կամ անձամբ կամ ժուռնալով կը մատնէին: Հիմայ առոր մօտան անցաւ և դատ կը բանան: Արիստա-կէս Գասպարեանն ալ ասանկ կ'ընէ և կ'ապառնայ դատ բանալ: Ազգ, Երեսի, ժողովը աղէկ կ'ընէ եթէ քիչ մը ինք ալ իր ականջները եւ աչքերը բանայ... բերանը բանալու տեղ և տեսնէ թէ իր անգամակիցները ու-ղեր են:

★★★ Հիւանդանոցի հոգաբար-ձութիւնը ողջ ըլլայ. ամէնքն ալ հալերինք վախերնին տեղը՝ բժիշկ-ներ են: Իսկ անոնցմէ մին ալ ինք-զինքը բժշկապետ հռչակեր է... Սահ-մանադրութիւն հռչակելու պէս: Ինչ-բժիշկը իր մէկ դեղը պիտի քէն եղեր, որ հրաշալի բուժիչ դեղ մընէ եղեր, այնքան հրաշալի որ կարծեմ նոյն բժիշկին գրպանի... հիւանդութիւնն ալ բժշկելու պաշտօն ունի: Տօքթ. Զարգարն ալ կարծեմ պիտի ճամբն և հոգաբարձուներէն մէկը անոր պի-տի յաջորդէ: Զարգարին յանցանքը սա է որ Երեւանի շատ կ'երթայ եղբր: Այս հոգաբարձութիւնը գործի սկսելէն ի վեր զեղազորներուն, գերեզմանա-փորներուն և քահանաներուն մեծ գործ բացուեր է... հիւանդանոցին մէջ:

★★★ Ի՞նչ մարդիկ կան: Ծա-վացի ընթերցող մը կը հարցնէ մեզի թէ՛ Աստուած մարդը և կինը ի՞նչպէս ստեղծեց:

— Իմ գիտցածս, ո՞վ ճալացի, սա է որ Աստուած նախ մարդը և յետոյ մարդուն կինը չինեց:

★★★ Ոսկանեանը, մեր սիրելի Ոսկանեանը, իզմիրի մէջ ալ սկսեր է երգել «Պերայի օգին մեռնեմ Ա. իս ջանին մեռնեմ»: Խեղճ Ոսկանեան հոս նշանած ունենալ եւ երթալ իզ-միր մինակ ապրիլ: Բայց համբերէ Ոսկանս, համբերէ ամէն բանին վախ-ճանն է գովելի:

★★★ Սամաթիոյ մէջ կազմուեր է ժողովրդական թատերաստութիւն մը, որ պիտի սկսի Ծիրվանդատէի Պատ-ուի համալսարանը: Եթէ պատիւովին ելլեն գործին մէջէն, մեծ բան, շատ մեծ բան... Պատիւ ունինք պատիւ մաղթելու այս ամաթէօրնե-րուն, որոնք պատիւով կը սկսին և ինչալլան պատիւով կը վերջացնեն:

★★★ Հայ կուսակալներ կը փըն-տըռուին: Փափաքողները կրնան դիմել մեր խանը: Անմիջապէս դի-րենք կուսակալ պիտի զրկենք Անա-տուր կամ Բուսիլի: Հարկաւ մեղի ալ հարկերն բան մը կը զրկեն:

★★★ Այս տարի բոլոր յեղափո-խականները Գնալը Շահապի պան-դոնի պիտի երթան օդախօսութեան: Պ. Շահապին աչքը լոյս...:

★★★ Հինգ հազար ոսկի գրա-մազուլով ընկերութիւն մը կազ-

ԿԱՐԴԱՑԷՔ

ՄԵՐ Դ. ԷՋԸ

«Կալուօշ»ի եւ «Ծաղիկ»ի սիրերիցը սրամիտ եւ շահաւետ

մուեր է Պոլսոյ մէջ թատերական ներկայացումներ տալու համար: Առէ՛ք 5000 ոսկի ալ, որ օղը պիտի ելլէ... Կ'երեւի թէ մարդիկ կան որ իրենց փարանները մինակնին չեն կրնար ուտել և դերասաններ ու դե-րասանուհիներ կը փնտռեն որպէս զի միասին ուտեն դրամը: Աղէ՛կ եղ-բայրսիրութիւն...

★★★ Ազգ. Հիւանդանոցի նոր Պատ ու աման Հոգաբարձութիւնը քենիգաթի սկսեր է: Ըստ Ծա-ղիկի, գիտէ՛ք ո՛ւր կը կայանայ մեր Հիւանդանոցին բարեկարգումը: Պէտք է որ բոլոր հիւանդները մեռնին, յի-մարներն ալ անդիի աշխարհ երթան, այն ատեն Հիւանդանոցը կը պար-պուի, ուրիշ մարդ ալ չեն ընդու-նիր, և այս կերպով Հիւանդանոցը կը բաւկարգուի:

★★★ Սամաթիոյ մէջ զոյգ մը թաղային գործերու սիրահարներ, Ընկեր Հ* և Ընկեր Հ* մեծ գոր-ծի վրայ են եղեր: Հէ՛յ, գոյալ կէլէ՛...:

★★★ Վերջապէս նոր քաղաքա-պետ մը պիտի ունենանք. արդի քա-ղաքապետը քիթը բերանը դարձուց Պոլսոյ փողոցները. մենք կը սպա-սէինք որ առաջուրէն աւելի աղէկ ըլլար. ընդհակառակը աւելի գէշ ը-րաւ փողոցները:

★★★ Իզմիրցիք որոշեր են Արէշ-եանը վարդապետ ձեռնադրել, այս գործէն վաստկողը Ոսկանեանը պի-տի ըլլայ. ամուսնացած ատեն ձրի վարդապետ մը պիտի ունենայ:

★★★ Օսմ. Երեսփոխաններուն 200 ական ոսկի ալ պիտի տան եղբր Ինչերնուն, ո՛ր գործերուն համար: Ես ամիսը 5 ոսկիով աւելի աղէկ կ'ընեմ այդ գործը: Թիւնեւ հիմայ Տաղաւարեան, Պապիկեան և Սպար-թալը երեքական բառի համար 200-ական ոսկի առին: Խե՛ղճ, խե՛ղճ Թուրքիա:

★★★ Ամերիկ մերիկ պէյ Մու-պահաճեան. հրաշալի ես չիտակը. մանաւանդ երբ դրդեր ես Բիւզանդ-իէնեանը որ անպատճառ դատ բա-նալ, երբ ան կարեւորութիւն չի տար կոր եղբր: Կեցցէ՛ Արիկ Մուպահաճ-եանը, որ հետզհետէ իր գոյնը դուրս կ'ուտայ և անմիջապէս դատ բանալ տուեր է իր բաթնոսին, որուն այն-քան անձնուէր կերեւի: Արդէն հին օրերու մէջ մեղի. կ'ապառնային «կը մատնեմ» ըսելով. հիմա կ'ապառնան, «դատ կը բանամ» ըսելով: Արիկ Մուպահաճեան, այդ շիրիմ հին ուէթմեանը, ինք իր ձեռքով գրեր է արգունալը: Եւ անա թէ ինչո՞ւ մեր Ազգը կը յառաջդիմէ:

ՎԱՂԸ «ԿԱՎՈՇ»

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ Ա. ՍԱԿԱՆԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. ՍԱԳԱՆԱՆ

«ԾԱՂԻԿ»-«ԿԱՎՈՐՇ»-Ի ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
(«ԲԻՆԱԶԱՆԳԻՆ»-Ի ԶԱՓ ԳԻՍԱԿԱՆ)

Ծաղիկ եւ կապուօ միասին, արեկան, Պոլսոյ համար 80, վեցամսեայ՝ 45 դրու: Ծաղիկ կամ կապուօ՝ առանձին՝ արեկան 45 դրու:

Ծաղիկ եւ կապուօ միասին, արեկան, Գաւարի համար 100, վեցամսեայ՝ 60 դրու: Ծաղիկ կամ կապուօ՝ առանձին՝ արեկան 60, վեցամսեայ՝ 35 դրու:

Ծաղիկ եւ կապուօ միասին, Արաւսահանսի համար արեկան 52 ժր. վեցամսեայ՝ 43 ժր.: Ծաղիկ կամ կապուօ՝ առանձին՝ արեկան 15, վեցամսեայ՝ 8 ժրան:

Ոչ ոք գորով բաժանողը կ'արձանագրուի:

Դրանք Լուսիկ չգրկողներ եւ մեք փարան ուսողներ կ'անձնենք եւ... կը խայտառակենք:

La Grande Fabrique

1908Ի ԶՄՐԱՆ ԵՒ ԱՇՆԱՆ

ՆՈՐՈՅԹՆԵՐԸ

Փ Ն Տ Ո Ւ Յ Ե Ք

Շ Թ Ա Յ Ն

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

ՊՈԼԻՍ ԵՒ ՂԱԼԱԹԻԱ

ՎԱՅԵԼՉԱՍԵՐ ԿԻՆԵՐԸ

ՈՐՈՆԷ ԿՈՒՋԵՆ ՊԱՀՊԵԼ

ԻՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻԻՆԸ

ՊԵՏԻ ԵՒ ՍՄԷՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱՅԵՆ

ՃԵՄԱՐԻՑ

ԳՐԻՄ ՍԻՄՈՆԸ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ ԿԱՐԴԱԼ ՀԵՏԵԻՆԱԼ ՏՈՂԵՐԸ

ԿՆՈՋ ՄԸ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻԻՆԸ կատարեալ չըլլար առանց զոյ- նի մաքրութեան Բոլոր այն տիկիները, որոնք հողը ունին այս թանկագին ձիւքերը անկորուստ պահելու, պէտք է բացարձակա- պէս մերժեն դորձածութիւնը այն ամանագին արտադրութիւննե- րուն որոնք չունիւն ռէքլամներով ծախու կը հանուին: Գործա- ծուած նախնական նիւթերուն ստորին տեսակէ ըլլալն է որ ներքի կ'ընէ այդքան աման ծախել զանոնք: Այս պատճառաւ նուազ ըս- տորին տեսակները պատրաստուած են մեղրամոմով կամ օճառով, որոնք օդին մէջ կը չորնան, և միւս տեսակները, աւելի վտան- ղաւոր մորթին համար, կ'պարունակեն այն տեսակ ճարպեր որոնք կը թռնին և քիչ ատենէն առաջ կը բերեն անդարմանելի կարմրու- թիւններ և խորշոմներ:

Միայն ԳՐԻՄ ՍԻՄՈՆԸ հնարուած 1860ին, զուտ նշայի կի- սեռոյեով բաղադրուած՝ առանց ո՛ր և է նիւթի, իրապէս առող- ջապահական արտադրութիւն մըն է. բովանդակ աշխարհի մէջ բո- լորվայելչապէս կ'ընեն ընդունուած է և նոյն իսկ իր անհուն յաջողութեան պատճառաւ է որ բաղմամբիւ կեղծ նմանութիւններ երևան կ'ելլեն ամէն օր: 1900ի տիեզերական Արուեստահան- դէսին մէջ արժանացած է Ոսկի Միտալի:

Ի հարկէ ԳՐԻՄ ՍԻՄՈՆԸ գինը աւելի բարձր է կեղծ պատ- րաստութիւններու գինէն և ասոր պատճառը իսկապէս իր նախնա- կան նիւթերուն ազնիւ տեսակէ ըլլալն է, որովհետեւ բոլոր ծա- խողները կը խոստովանին թէ հակառակ անոր համեմատաբար բարձր գնոյն՝ նուազ կը շահին նմանօրինակ ուրիշ տեսակներու վրայ:

Բնաւ մի վարանիք ուրեմն պահանջել է Կոնիա Բոհն Սի- մոնը միշտ լաւ ուղարկութիւն ընել: Վերի վաճառանքին և յա- լէտ երիտասարդ ու թաք պիտի մնա ք մըն չգէտ ձեր դրացուհի- ները, պիտի պառաւանս՝ ցաւելով իրենց: Եւ խնայասիրութեան համար:

ՄԵՐ ՍԻՐԲՐԻՃԸ
ՍՐԱՄԻՏ ԵՒ ՇԱՀԱՌՐ

★★★★★ ՊԱՏՐ. ՏԵՂԱԿԱՆԸ
ԿՐԵԱՅ ՊԱՏՐԱՐԸ ԸԼԱՆ ԵՒ
ԻՆՉՈՒՆ: ՈՐՎ ՊԵՏԻ ԵՒ ԸԼԱՆ
ՊԱՏՐԱՐԸ ԵՒ ԻՆՉՈՒՆ: ★★★★★

Շաբաթ մը պայմանաւոր, ի՛նչ աղւոր, ե՛նչ կարճ եւ ե՛նչ սրա- միտ պատասխանը տուողը պի- տի ստանայ իր տուգինա մը յա- սանկարը. քարոյ-բօղալի ձեւով: Երկրորդ մրցանակը շահողը՝ կես տուգինա: Պատասխանները կը հրա- տարակոսին շաբաթ քերը. իսկ հար- ցումները կ'ըլլան երկուշ քրի: Պա- տասխանները պէտք է գրկուին մին- չ արբաթ օր:

Իւրչունը, խոնր կայսրութեան մասնաւոր եւ միակ յուսանկարիչն է

ՍԻՄՈՆ

414, Բերա, Շիսակ-Ճաւրայ, 414

Ուրեմն, Տիկիներ, Օրիորդներ եւ Պարոններ միտքերիդ արեցեք եւ պատասխանեցեք:

Մեր Ա. եւ Բ. մրցանակները շա- հողները, պիտի երբան հոն յուսա- նկարութիւն:

Ամենէն սրամիտ պատասխան տուողին յուսանկարը պիտի հրա- տարակներ մեր բերքին մէջ:

ՀԱՃԻՍԱՐԻՄ

ՀԱՅ ՄԻԱԿ ՄԵՆ ՇԱԲԱՐԱՎԱՃԱՌ
Բերա, Մեծ-Փողոց, Թագսիմ

Ո՛վ Հայեր, չաքարի պէս Հայեր, ո՛ւրիշ պէտք է գնէք դուք ձեր չա- քարները, հարսնիքի, նշանուքի, ընդունելութեան չաքարները, պօն- պօնները, իքսիները, աւուշեղէն- ները, կաթօնները, չաքարները, ո՛ւրիշ պէտք է գնէք այն ամէն բան որոնք ձերին համ կուտան:

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄԷՆ

Ո՛վ Հայեր, իրկուները ո՛ւր պէտք է խմէք ձեր մէկ-երկու դա- լաթ օդին, ո՛ւր պէտք է խմէք ձեր գարնջուրը ընտիր մէղէներով:

Դիմեցէք Հաճի Սարիմ, գնեցէք Հաճի Սարիմէն,

Հաճի Սարիմ, Հաճի Սարիմ Պօնպօններուդ էս կը մարիմ:

ՀԱՅ ԶԻՆԱՎԱՃԱՌ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
ԶԱՐԵՅ ՊԵՆՎԵԱՆ

Ուղղակի Ամերիկայէն բերել առած եւ մահաբնտիր գէնքեր, վաճառելի կանխիկ եւ առնական վճարումներով: Դիմեցէք Ղալաթիա, Գաւաթիոյ բաղնիքին կից քիւ 57 վաճառանցը:

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՇԻՇԵՐ

(Verres pharmaceutique)

Դեղարաններու և դեղօրէից վաճառականներուն համար մասնաւոր շին- ուած շիշերը մինչեւ հիմա Հրեայ վաճառական մը մօտօք ըրած էր: Այժմ ուրախ ենք յայտարարելու որ տիար Մկրտիչ Պօղոսօֆ (Աշքը Էֆէնտի խան, թիւ 27 դրասնէնակը) ձեռնարկած է այս գործին և ունի ճոխ ու այ- լազան մթերք մը այդ կարգի ամէն կերպ շիշերու և կարող է մրցիլ ամէն կերպով: Վստահ և ապահով ենք որ թէ՛ Պօղոսյ և թէ՛ գաւառի մեր բոլոր Հայ դեղագործները և ճոկխաքները պիտի փութան իրենց գնումը ընել այս Հայ և այս ճիւղին մէջ մէկ հատիկ առեւտրական տունէն, քաջայերելու համար Հայ ձեռնարկուն որ միւսնոյն ատեն ամանութիւնը բնաբան ընտրած է իրեն:

TH. MOURIADES

ԲԵՐԱ, ՊՈՆՄԱՐՇԷԻ ԲՈՎ ԹԻԻ 273

ԿՈՇԻՊ ՄԵՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ'ուզէ՞ք չիք, բարեձեւ և դիմացկուն կօշիկներ հագնիլ, ապացրուած կամ պատրաստ, դիմեցէ՛ք վերի հասցէին և հոն պիտի գոհացնեն ձեզի՝ կատարեալ գիւրամատչելի պայմաններով:

Ուր մը՝ առանց գեղեցիկ ու վայելուչ կօշիկի՝ Հա՛տ աղեղ բան է, մանաւանդ կիներուն քով:

Ասիկա միաքերնիդ դրէք և դիմեցէք Բերա, Պօնմարշէի քով, թիւ 273 Թ. ՄՈՒՐԻԱԴԵՍԻ:

20ԻՊ ԳԱՐՈՒ
ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻԻՆԸ

Ա.Լ.Է.Լ.ՈՒՐԱՎ

ՏԱՍՆԵԱԿ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Ե. Գ. ՄՐՄԸ ԲԵԱՆԻ

Գին՝ 7 1/2 դրու

Կեանքի, տիեզերքի, Աստուծոյ վրայ իմաստասիրական շինիչ տե- սութիւններ և բանաստեղծութիւններ, որուն այս անգամ բարձր վկայա- կաններ տուած են Խրիմեան Հայրիկ, Ս. Պապը, Դուրեան Նզիշէ և Կս. Յովհաննէս Գալա Սաղըղ եւ նմանիք: Կը ծախուի Կ. Պոլիս Պալենց դրատուն և հեղինակին քով:

Կարգալ եւ կեալ